

skal villig indrømme, at Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) idag gjorde en ganske anden og derfra forskjellig Anskuelse gjældende, idet han meente, at man kunde skabe disse frugtbare Egne og disse Handelspladser og faae Folk til at strømme derhen fra begge Sider og saa lade Bjerne paa Dithyften selv see, hvorledes de kunde komme ud af det. Men ligesaa lidt som Hedernes Opdyrkning lykkes i forrige Aarhundrede ved de tybste Colonister, ligesaa lidt troer jeg, det vil lykkes Jernbanen at gjøre dette Colonistarbejde; den Længdebane, der er foreslaaet, er, hvad det lader til, at de ærede Forslagsstillere lægge meget lidt Vægt paa, men Andre ikke kunne undlade at lægge Vægt paa, desuden af følgende Natur. Den har for det Første ingen Sidebane til Horsens; det kan afhjælpes; men dernæst vil den gjøre de 6 Mill. imellem Horsens og Aarhus og mellem Aarhus og Randers til 14-15 Mill. Derved vil den for en stor Deel tilintetgjøre en Tidsbesparelse, som er en saa uhyre vigtig Sag paa Jernbaner. Naar 100,000 Mennesker reise gennem Thyland og bespare hver 4 Timer, saa er der en Besparelse af en Masse Arbeidsdage — af henved 40,000 — for disse Mennesker. Denne Besparelse gjør man liden og Pengendgifterne gjør man større. Saaledes forholder det sig dermed; dernæst er der at bemærke om denne Bane, at den i en Række af Aar — det er sagt, at man ikke kan see, hvad Fremtiden bærer i sit Skjød, og derfor vilde man stemme for en vis bestemt Bane, fordi den skulde bære en vis Fremtid i sit Skjød, hvad jeg dog ikke troer er rigtigt — naar den føres ind paa Hederne eller paa Grændserne af disse, neppe, som det ogsaa er indrømmet, idetmindste en stor Strækning af den, vil kunne bære Driftsomkostningerne. Det er aabenbart, at det maa være et Moment, som maa tages i Betragtning, og netop fordi de ærede Forslagsstillere ventede sig Modstand paa dette Punkt, sagde den ærede Ordfører (A. Hage) igaar, for at fjerne den Tvivl eller det Mismod, som deraf kunde opstaae, at det skulde man ikke bryde sig om, thi der var ingen Jernbaner, der betalte sig saaledes, at de renderede; ikke engang i Belgien, hvor der er saa gunstige Forhold tilstede, sagde han,

kunde de betale 4 pCt. Nu har den ærede Ordfører altid — jeg har lagt nogle Mærke dertil i den Tid, jeg har været Medlem af Tinget — havt en ganske mærkværdig Svagbed, naar han kommer ligeoverfor Tal og statistiske Data. Det er næsten altid urigtigt, saaledes som han opfatter og anvender det. Jeg har seet det ved denne Leilighed og vil vist en af Dagene komme til at vise det paa et andet Sted. Igaar var det saa galt, som det vel kan være muligt; der var to store Hovedfeil ved, hvad der af ham blev fremsat her i Tinget. Den første var den, at den ærede Rigsdagsmand undlod at fortælle, at Banerne i Belgien i Gjennemsnit have kostet 769,600 Rd. Dansk pr. Mill. — man maa betænke, hvad det vil sige, at saadanne Baner skulle kunne forrente sig — men dertil kommer den Mærkelighed, at Banerne i Belgien ere deelte i to Dele: Statsbanerne og de senere af Private byggede efter den af Staten lagte Plan. Statsbanerne have givet — jeg kan fremvise de officielle Data — $6\frac{1}{4}$ pCt., og de belgiske Baner have givet i Gjennemsnit 5 pCt. Aar ud og Aar ind i de sidste 5 Aar. Hvor er det dog ikke nu en forunderlig Idee at ville staae frem og sige, at de kunne ikke rendere, kunne ikke give 4 pCt.? De private Baner have kostet mindre at anlægge, nemlig 744,000 Rd. pr. Mill.; de ere byggede paa gunstigere Steder og Apparaterne kostede mindre. Naar den ærede Ordfører sagde, at Banerne ingensteds betalte sig, da forholder det sig altsaa ingenlunde saaledes, naar man gaaer ud fra en Rentefod af 4 pCt. Det blev fremdeles sagt, at naar det gik saaledes i Belgien, hvor Befolkningen var saa tæt, hvor Handelsomsætningen var saa stor, og hvor saa mange Fremmede reiste igennem fra den ene og den anden Side, naar det ikke der kunde betale sig, kunde man heller ikke vente, at det skulde betale sig andre Steder. Men i Frankrig gave Banerne 1857 6,4 pCt.; i Tydskland, med Undtagelse af de østerrigiske Lande, 6 pCt., og i Østerrig gav Banerne, som nu ere solgte, 5 pCt. Det er dog Beviis paa, at Jernbaner kunne forrente sig. Men jeg skal nævne det ærede Fleertal en Bane i Tydskland, som ikke betaler sig. Det er den, der meest ligner den,